

בש"פ 450/15 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 450/15

לפני: כבוד השופט מ' מזוז

המבקשת: מדינת ישראל

נ ג ד

המשיב: פלוני

בקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

תאריך הישיבה: ב' בשבט התשע"ה (22.1.2015)

בשם המבקשת: עו"ד סיון רוסו

בשם המשיב: עו"ד פאדי חמדאן

החלטה

1. בקשה ראשונה להארכת מעצרו של המשיב בתשעים ימים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996.

2. נגד המשיב ושלושה אחרים הוגש כתב אישום המייחס להם עבירות של חטיפה, חבלה חמורה בנסיבות מחמירות וקשירת קשר לפשע, לפי סעיפים 396, 333 בצירוף 335(ב) ו-499(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

עמוד 1

על פי המתואר בכתב האישום, המשיב (נאשם 2 בכתב האישום) והנאשם 1, אחיו, קשרו קשר לחטוף את בן זוגה לשעבר של אחותם (להלן: המתלונן; האחיות תכונה להלן בשמה: נבין), יחד עם נאשם 3, ידיד המשפחה. המתלונן ונבין היו בני זוג והתגוררו יחדיו עד שמערכת היחסים שלהם עלתה על שרטון והמתלונן גירש את נבין מהבית. לאחר שנודע למשיב ולנאשם 1 כי נבין בהיריון, קשרו את הקשר האמור.

כעולה מכתב האישום, במסגרת הקשר, פנו המשיב ונאשם 1 לאשתו של האחרון, היא נאשמת 4, על-מנת שזו תיצור קשר עם המתלונן ותתאם עמו מפגש. וכך, ביום 16.4.2014 התקשרה נאשמת 4 למתלונן, הציגה עצמה בשם אחר, טענה שהיא זקוקה לעזרתו ותיאמה עמו מפגש. המתלונן הגיע לפגוש את נאשמת 4 עם בתו ובנו הקטינים ונכנס יחד עמם לרכבה על מנת שיסעו לביתו כדי לדבר. בדרך, עצרה נאשמת 4 את רכבה. באותה עת הגיעו המשיב ונאשמים 1 ו-3, תפסו את המתלונן בחוזקה ותקפו אותו. לאחר-מכן הכניסו אותו למושב האחורי של רכבם ונסעו עמו לכיוון בית המשפחה בטירה. בבית המשפחה הפגישו המשיב ונאשם 2 את המתלונן עם אביהם, ודרשו ממנו להתחתן עם נבין משום שהיא בהיריון. כתוצאה מהמעשים המתוארים נגרמו למתלונן שבר בארובת עין ימין, שבר בזיגומה (עצם הלחיים) והמטומה בגב.

3. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה לעצור את המשיב עד תום ההליכים. לאחר שנדחה מועד הדיון בבקשה, לבקשת בא-כוח המשיב, התקיים הדיון ביום 15.5.2014. בדיון הסכים המשיב, באמצעות בא-כוחו, כי קיימת ראיות לכאורה וקיימת עילת מעצר, אולם ביקש כי תיבחן חלופת מעצר בעניינו. בית המשפט נעתר לבקשה והורה על הזמנת תסקיר מעצר קודם להחלטה בבקשה.

4. בתסקיר שהוכן העריך שירות המבחן כי קיים סיכון נמוך להישנות התנהגות אלימה מצד המשיב, אך לצד זאת העריך כי הורי המשיב לא מתאימים לפיקוח. בדיון שהתקיים ביום 2.6.2014 טען בא-כוח המשיב כי עורך התסקיר לא היה דובר ערבית, ועתר לעריכת תסקיר משלים. בית המשפט נעתר לבקשה והורה על עריכת תסקיר משלים.

5. בתסקיר המשלים שהוגש לבית המשפט לקראת הדיון ביום 30.6.2014, העריך שירות המבחן כי ניתן לשחרר את המשיב לבית הוריו, שכן משפחתו מקבלת את התנגדות המתלונן להינשא לנבין, וכן כי מעצרו של המשיב דווקא מגביר את המתח של בני המשפחה כלפי נבין. בדיון בבית המשפט ביקש בא-כוח המשיב לאמץ את עמדת שירות המבחן. בית המשפט קבע כי חלופת המעצר בבית ההורים איננה ראויה נוכח מעורבותו של האב במעשי המשיב ונאשם 1. יחד עם זאת, הורה בית המשפט על עריכת תסקיר משלים שבמסגרתו תיבחן חלופת מעצר אחרת.

6. בתסקיר המשלים הנוסף שהוגש לקראת הדיון ביום 14.7.2014, הומלץ על שחרור המשיב יחד עם נאשם 1 לבית הדודים, שלהם השפעה ממתנת על השניים. יצוין, כי בדיון בבית המשפט הופיע גם המתלונן והצהיר כי הוא השלים עם בני המשפחה. בית המשפט נעתר אפוא לבקשת המשיב, והורה על שחרורו, יחד עם נאשם 1, לבית הדודים בהתאם להמלצת שירות המבחן. זאת, בכפוף להפקדת ערבויות. בהחלטה נקבע כי אם הערבויות לא תופקדנה עד ליום 16.7.2014 יובא המשיב בפני שופט תורן.

לאחר שהערבויות לא הופקדו, הובא המשיב ביום 16.7.2014 בפני שופט תורן. בדיון ביקש המשיב להפחית את הסכום שנקבע להפקדה. בית המשפט דחה את הבקשה וקבע כי סכום ההפקדה יוותר בעינו, אך אפשר למשיב לשלם

במספר תשלומים לאחר שישוחרר. המשיב שוחרר לחלופת מעצר בבית הדודים.

7. חלפו אך יומיים, וביום 18.7.2014 נעצר המשיב בעיר אחרת מזו שבה נמצא בית הדודים, כשהוא מפר את תנאי שחרורו. בעת מעצרו הזדהה בפני שוטר ככזב באמצעות שם אחר ובאמצעות מספר תעודת זהות שאינו שלו. באמתחתו של המשיב אף נמצאה שקית ובה 8.7 גרם של חומר החשוד כסם מסוג חשיש. בעקבות כך, הגישה המבקשת בקשה לבית המשפט לעיון חוזר בהחלטותיו מיום 14.7.2014 ומיום 16.7.2014 ולחילוט ערבויות.

ביום 30.7.2014, לאחר קיום דיון בבקשה, הורה בית המשפט על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים. לצד זאת הורה, כי בחלוף תקופה של 45 ימים יערך למשיב תסקיר נוסף בו תיבחנה חלופות מעצר. בית המשפט הורה כי בתסקיר הנוסף יבחן שירות המבחן, בין היתר, האם ניתן ליתן אמון במשיב נוכח התנהגותו. דיון בבקשה לחילוט ערבויות נקבע למועד אחר.

8. ביום 15.9.2014 הוגש תסקיר המעצר הנוסף, בו נאמר, בין היתר, כי המשיב "מתקשה לווסת את עצמו והתנהגותו בהתאם לתנאים שנקבעו עבורו ולעמוד בגבולות גורמי הסמכות, ואינו מגלה רצון לבחון את קשריו ולערוך שינוי. לפיכך אנו מעריכים כי קיים סיכון גבוה להפרת תנאיו המגבילים ולהישנות התנהגותו העבריינית." כן צוין שם כי המשיב התקשה להצביע על חלופת מעצר ספציפית. בסיכום התסקיר נאמר: "לאור האמור אין בידינו להמליץ על שחרורו של אהמד מבית המעצר."

ביום 10.11.2014, לאחר מספר דחיות, התקיים הדיון בבית המשפט בעניין המשך מעצרו של המשיב ובעניין חילוט הערבויות. בסוף הדיון הורה בית המשפט על המשך מעצרו של המשיב עד תום ההליכים, נוכח האמור בתסקיר ובהיעדר חלופה מתאימה, וכן על חילוט כספי ההפקדה של המשיב ו-2000 ₪ מכספי הערבות של המפקח.

9. ומכאן לדיונים בתיק העיקרי. ביום 28.4.2014 הוקרא כתב האישום למשיב ולנאשמים האחרים. לבקשת בא-כוח המשיב נדחה הדיון למסירת מענה לכתב האישום ליום 9.6.2014. במועד זה התבקשה דחיה נוספת, והדיון נקבע ליום 30.6.2014. בדיון שהתקיים ביום 30.6.2014 ביקש בא-כוח המשיב פעם נוספת לדחות את הדיון למועד שאחרי הפגרה וזאת לצורך הידברות עם התביעה. נקבע דיון ליום 7.9.2014.

לאחר עוד מספר דחיות, התקיים דיון ביום 4.11.2014, במהלכו הודיעו הצדדים כי הם מעוניינים להעביר את התיק לגישור. לצד זאת, ולבקשת בא-כוח המדינה נקבעו שני מועדים להוכחות, ביום 22.1.2015 וביום 3.2.2015. אך שוב, לבקשת בא-כוח המשיב ובאי-כוחם של נאשמים אחרים בתיק, ביטל בית המשפט ביום 7.1.2015, את דיון ההוכחות שנקבע ליום 22.1.2015.

לדיון תזכורת שנקבע ליום 22.1.2015 התייצבו באי-כוח המדינה והמשיב, אך לא התייצבו שאר הסנגורים, ודיון התזכורת נדחה ליום 1.2.2015. נכון למועד זה קבוע כאמור מועד אחד לדיון הוכחות ביום 3.2.2015. המדינה מצידה הגישה בקשה לבית המשפט לקבוע מועדי הוכחות נוספים.

10. משהסתיימו תשעת חודשי מעצרו של המשיב, עותרת המדינה להאריך את מעצרו בתשעים ימים בהתאם להוראות סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996. בבקשה נטען, כי למשיב מיוחסות עבירות חמורות שמקימות חזקת מסוכנות נגדו, ואשר בוצעו לנגד עיניהם של ילדיו הקטינים של המתלונן. כמו כן, נטען כי התנהגותו של המשיב בעת ששוחרר לחלופת מעצר מלמדת על כך שלא ניתן ליתן בו אמון, לאור החשש להיעדר מוחלט של מורא חוק. המבקשת מדגישה כי בית המשפט בחן את האפשרות לשחרר המשיב גם לאחר שהפר את תנאי השחרור, והורה על קבלת תסקיר מעצר נוסף, אשר לא המליץ לשחררו. בנוסף, נטען כי למשיב עבר פלילי המלמד אף הוא על המסוכנות הנשקפת ממנו. לאור זאת, והיות שעל הפרק לא עומדת אף חלופה מתאימה להחמרת תנאי השחרור של המשיב או למעצר בית במקום אחר, מבוקש להאריך את מעצרו.

אשר לקצב התקדמות שמיעת התיק, נטען כי אמנם טרם נמסר מענה לכתב האישום, ושמיעת ההוכחות עוד לא החלה, אולם הדבר נבע מבקשותיהם של באי-כוח הנאשמים ומניסיונות הצדדים להגיע להסכמות. המבקשת גורסת שהיא עושה ככל שביכולתה לקביעת מועדים נוספים לדיון בתיק במועד קרוב.

11. מנגד טען המשיב כי איננו מסוכן עוד למתלונן, לאור היחסים הטובים שכוננו בין האחרון לבין המשיב ומשפחתו. מעבר לכך, נוכח הזמן שחלף מאז הגשת כתב האישום ולאור העובדה שהדיון בהליך העיקרי טרם החל, מן הראוי לשחררו לחלופת מעצר, גם אם תוך הקשחת התנאים שהציב בית המשפט קמא, ולחלופין - להורות על הגשת תסקיר נוסף של שירות המבחן.

בא-כוח המשיב הוסיף כי ההליכים בתיק מתעכבים בשל התנהלות באי-כוח הנאשמים האחרים, שאינם נתונים במעצר, המקדמים מטבע הדברים את ענייניהם של מרשיהם, בעוד שהמשיב נותר במעצר, היחיד מבין הנאשמים בתיק. כמו כן, באי-הכוח הנאשמים האחרים אינם מסייעים בקביעת דיוני המשך בהליך העיקרי.

דיון והכרעה

12. כמפורט לעיל, מלכתחילה בחן בית משפט קמא בפתיחות רבה את אפשרות שחרורו של המשיב לחלופת מעצר, והוא אכן שוחרר בתנאים ביום 16.7.2014. ברם, טרם יבשה הדיו על החלטת השחרור והמשיב הפר באופן בוטה את תנאי השחרור, הפרה שלווה גם בהזדהות בכזב בתור אחר ובהחזקת חומר החשוד כסם.

בנסיבות אלה, ולאור תסקיר המעצר האחרון מיום 15.9.2014, הכולל חוות דעת שלילית החלטית בנוגע לאפשרות שחרורו של המשיב לחלופת מעצר (פסקה 8 לעיל), והעדר כל הצעה של חלופה ראויה, איני רואה מנוס מהיענות לבקשת המדינה להארכת מעצרו של המשיב ב- 90 ימים נוספים.

יחד עם זאת, אני מוצא לנכון להורות כי לקראת אמצע חודש מרץ 2015 ייערך למשיב תסקיר מעצר נוסף, בו ייבחנו אפשרויות לחלופות מעצר מתאימות, ככל שיוצעו על ידי המשיב. לאחר שיוכן תסקיר זה, המשיב יהיה רשאי להגיש בקשה לבחון מחדש את אפשרות שחרורו לחלופת מעצר.

13. לפני סיום אבקש להעיר, כי הדחיות החוזרות ונשנות בתיק זה - אשר ההקראה בו התקיימה כבר לפני כ-9 חודשים (!) וטרם החלו בו הדיונים - הם מצב שלא ניתן לקבלו. מדובר בתיק מצומצם בהיקפו ובמספר העדים המתוכננים להעיד במסגרתו, ועל בית המשפט להיערך לשמיעת התיק ללא דיחוי נוסף.

14. אשר על כן, הבקשה מתקבלת ומעצר המשיב מוארך בזה ב-90 ימים נוספים. המזכירות תעביר החלטה זו לשירות המבחן על מנת שיכין תסקיר מעצר מעודכן בעניינו של המשיב לא יאוחר מ-15 במרץ 2015.

ניתנה היום, ג' בשבט התשע"ה (23.1.2015).

שׁוֹפֵט
